

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಾ ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ: ಲೋಯೋಲ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ (ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ), ಮಾರ್ಕೆಟ ರಸ್ತೆ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಜಿಲ್ಲಾ: ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ-581349, ಮೋ: 9480396400/7090674141

ಶ್ರೀ/ಶ್ರೀಮತಿ-----

ಡಿಸೆಂಬರ್ 01, 2021

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಡಿಸೆಂಬರ್ 13-14, 2021 ರಂದು 'ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿನ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು' ಕುರಿತು ನಡೆಯಲಿರುವ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಕುರಿತು.

ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ 95,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ, ಭೂ-ರಹಿತರು, ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನೇ ತಲೆ-ತಲಾಂತರದಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಮಾನ್ಯಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾಯ್ದೆ 1964, ಐತಿಹಾಸಿಕ 'ಊಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ' ಕಾಯ್ದೆ, 1978ರ ಪೂರ್ವ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2006 ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪ್ರತಿಶತ: 90ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಹಾಗೂ ಪಹಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ ದೊರಕಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದ 50-60 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರುಗಳು, ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ವಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ, ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಜನಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು, ಸಚಿವರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮನವಿ, ಚರ್ಚೆ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಹೋರಾಟ, ಧರಣಿ, ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮುಖೇನ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿದರೂ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಇನ್ನೂ ಗಗನ ಕುಸುಮವಾಗಿರುವುದು ದುರಂತ.

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಾ ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ 2019 ರಿಂದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12,500 ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ: 80ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನೇ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ದೊರಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂಡಗೋಡಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯಲು ಜಾಗೃತಗೊಂಡು, ಸಂಘಟಿತರಾಗುತ್ತಿರುವುದು; ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ, 'ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿನ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ' ಜನಾಂದೋಲನ ರೂಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು. ಈ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಲು ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ವಿವರ ಇಂತಿದೆ;

ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ:

ಲೋಯೋಲ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ, ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತಿ ಹತ್ತಿರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ;

ಸಮಯ:

2021ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 13ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 4.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ.

ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು:

ಶ್ರೀ ಶರೀಪ ವಡ್ಡರ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಾ ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ,
ಮುಂಡಗೋಡ, ಮೋ: 7090674141;
ಶ್ರೀ ಛಾಯಪ್ಪಾ ಲಮಾಣಿ, ಸಂಯೋಜಕರು, ಲೋಯೋಲ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಮೋ:9538631857

ಮೇಲಿನ ಅತೀ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರುಗಳು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿನ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನ, ಅವರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

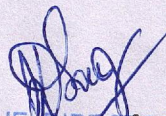
ಎರಡು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನರ ಒಕ್ಕೂಟ (ಪಿಯೂಸಿಎಲ್)-ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಕ್ರಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪರಿಣಿತ ವಕೀಲರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಕ್ಲಿಪ್ಪನ್ ರೋಜಾರಿಯೋ, ಬೆಂಗಳೂರ ಇವರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಹೋರಾಟದ ರೂಪರೇಷೆಯ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ-ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ.

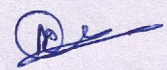
ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತ ರೈತರುಗಳು; ಭೂ-ಹಕ್ಕು ಹೋರಾಟಗಾರರ ಸಮಿತಿ, ಅತಿಕ್ರಮಣ ರೈತರುಗಳ ಜನಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು; ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು; ರೈತ ಮುಖಂಡರುಗಳು, ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ, ಬಂಜಾರಾ, ಗೌಳಿ, ಸಿದ್ದಿ, ವಡ್ಡರ, ಗೊಲ್ಲ, ಕೊರವರ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಬಾಗಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಖವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಲಘು ಹೊದಿಕೆ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಬರಲಿರುವ ಬಾಗಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅರಿಕೆ.

ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಅತೀ ಅಮೂಲ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

2021ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 13ರ ಸೋಮವಾರದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಭಾದರ್ ಚರಾಲ್ವಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಲೋಯೋಲ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ, ಮುಂಡಗೋಡ
ಮೋ: 9480876053
MUNDGOD - 581 349.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳು,

ನೂರ್ ಅಹ್ಮದ್ ಗದಗ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಭೂ ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ, ಮುಂಡಗೋಡ
ಮೋ: 9480396400

ಲಗತ್ತು:
*ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕುರಿತಾದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕಾಲೂಕಾ ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ
ಮುಂಡಗೋಡ

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಾ ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ: ಲೋಯೇಲ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ (ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ), ಮಾರ್ಕೆಟ ರಸ್ತೆ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಜಿಲ್ಲಾ: ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ-581349, ಮೋ: 9480396400/7090674141

ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನ
(ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಪಹಣಿಗಾಗಿ)

ಜನಾಂದೋಲನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 13-14, 2021 ರಂದು 'ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿನ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು' ಕುರಿತಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಲಗತ್ತು*.

ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ 95,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ, ಭೂ-ರಹಿತರು, ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನೇ ತಲೆ-ತಲಾಂತರದಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಮಾನ್ಯಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾಯ್ದೆ 1964, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ 'ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ' ಕಾಯ್ದೆ, 1978ರ ಪೂರ್ವ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2006 ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪ್ರತಿಶತ: 90ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ದೊರಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ 'ಅತಿಕ್ರಮಣದಾರರು', ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಹಾಗೂ ಆದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ವಾಸವಿದ್ದವರು, ಜಮೀನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು.

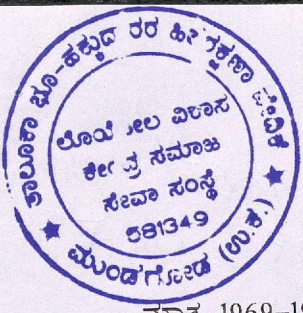
ಕಳೆದ 50-60 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವಿರತ ಹೋರಾಟ, ಧರಣಿ, ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮುಖೇನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿದರೂ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಇನ್ನೂ ಗಗನ ಕುಸುಮವಾಗಿರುವುದು ದುರಂತ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇಂತಿವೆ;

1. ಅತಿಕ್ರಮಣ ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ, ಪಹಣಿ ನೀಡದ ಸರ್ಕಾರ:

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ 1978ರ ಪೂರ್ವದ ಸಕ್ರಮೀಕರಣದ ಅಡಿ 6,718 ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು 1999 ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿದ 2,513 ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರಿಗೆ 22 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಯಾರಿಗೂ ಇಂದಿಗೂ ಪಹಣಿಯ ಕಾಲಂ ನಂಬರ 9ರ ಅಡಿ ಹೆಸರು ದಾಖಲಿಸಿ, ಪಹಣಿ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಇವರು ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರ ವಿಕೋಪ, ನೆರೆ ಹಾವಳಿ, ಬರಗಾಲದಿಂದ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾದರೂ; ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ, ಆನೆಗಳಿಂದ ಕಟಾವಿಗೆ ಬಂದ ಇಳುವರಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

2. ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸಭೆ ನಡೆಸದ ಸಮಿತಿಗಳು:

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2006 ರ ಅಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 98,000 ವಯಕ್ತಿಕ ಅರ್ಜಿಗಳು (ನಮೂನೆ-ಎ) ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ 'ಮಾನ್ಯತೆ'ಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೇವಲ 2,872 ಕ್ಲೇಮುದಾರರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಶತ: 70ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಕ್ಲೇಮುದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮೀನಿನ

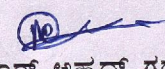
ಮಾತ್ರ 1969-1972ರ ಮೂರು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಹಣಿಯ ಕಾಲಂ ನಂಬರ 9 ರ (ಸ್ವಾಧೀನದಾರ) ಅಡಿ ಹೆಸರು ದಾಖಲಿಸಿ ಪಹಣಿ ನೀಡಿದೆ. ಉಳಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಮಗೆ ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ ಜಮೀನಿಗೆ ಪಹಣಿ ಪಡೆಯಲಾಗದೇ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಯ ಹಾಗೂ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಆದೇಶ ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಗೋಗರೆದರೂ, ಎಲ್ಲವೂ ಅರಣ್ಯ ರೋಧನ.

5. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಮಿತಿಗಳು:

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನನ್ನು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನು ಅವಲಂಬಿತರುಗಳ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಶತ: 25 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ. ಈಗಾಗಲೇ 1991 ಹಾಗೂ 1999 ರಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ನಂಬರ 50 ಹಾಗೂ 53ರ ಅನ್ವಯ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, 26,258 ಕ್ಲೇಮುದಾರರ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ, 11,654 ಅರ್ಜಿಗಳು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದವು. ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಪಡೆದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ನೀಡದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. 1999ರ ನಂತರವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಜಮೀನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ 2018 ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಜಮೀನನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲು, ನಮೂನೆ 57 ರ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿತ್ತು. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1,687. ಸರಕಾರದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನಂ.ಆರ್‌ಡಿ 06 ಎಲ್‌ಜಿಎಸ್ 2020 ಬೆಂಗಳೂರು ದಿನಾಂಕ 23.02.2020 ಅನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಮಿತಿ (ಸರಕಾರಿ ಭೂಮಿ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಸಮಿತಿ) ಪುನಾರಚನೆಗೊಂಡು 18 ತಿಂಗಳಾದರೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಸಮಿತಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಭೆ ನಡೆಸದೇ ಅರ್ಜಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಸವಾಲುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಜಮೀನಿನ ಅವಲಂಬಿತರುಗಳು, ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹೋರಾಟ ಸಮಿತಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳು, ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳು, ಅತಿಕ್ರಮಣ ರೈತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ, 'ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿನ ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ' ಜನಾಂದೋಲನ ರೂಪಿಸಲು ನೆರವಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ. ಈ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು, ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ, ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ, ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಗತ.

ಫಾದರ್ ಜೆರಾಲ್ಡ್, ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಲೋಯಾಲಾ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ, ಮುಂಡಗೋಡ
ಮೊ: 9480876053
DIRECTOR,
LOYOLA VIKASA KENDRA
MARKET ROAD,
MUNDGOD - 581 349.

ನೂರ್ ಅಹ್ಮದ್ ಗದಗ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಭೂ ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ, ಮುಂಡಗೋಡ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಮೊ: 9480396400
ಬಾಲಕಾ ಭೂ-ಹಕ್ಕುದಾರರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ
ಮುಂಡಗೋಡ (ಉ.ಕ.)

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು
ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ 2006ರಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರಗೊಂಡು, 2008ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು.

- * ಉದ್ದೇಶ: ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿ ಜನರಿಂದಲೇ ಕಾಡಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು
- * ಅಂದರೆ ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೇ, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಮೋಲಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಈ ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ

- * ಇದು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಅಥವಾ ಓತ್ತುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಕಾಯಿದೆ ಅಲ್ಲ.
- * ಆದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹೀಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ/ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ
- * ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- * ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಕಾಯಿದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

* ಆದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಅರಣ್ಯ ಓತ್ತುವರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸುವುದು ಕಾನೂನಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

- * ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 1. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಕ್ಕು: (Individual Forest Right) ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ನೀಡುವುದು.
- 2. ಸಮುದಾಯ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು (Community Forest Forest) ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಜನರು, ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶ, ಕಿರುಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಶೇಖರಣೆ, ಓಡೆತನ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನೀಡುವುದು.
- * ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನೀಡುವತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಹತ್ವದ , ಸಾಮೂಹಿಕ ಓಡತನದ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕುರಿತಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡದಿರುವುದು, ಅಥವಾ ಮೌನ ತಾಳಿರುವುದು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅರಣ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹೊಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಕೈಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಓಡತನ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮೀತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

* ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮೀತಿ ಏಂದರೆ ಏನು?

ಇದನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮೀತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

* ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮೀತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮೀತಿಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮೀತಿ	ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮೀತಿ
ಇದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಮೀತಿ	ಇದು ಕೇವಲ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ರಚಿಸಿದ ಸಮೀತಿ, ಕಾನೂನಿನ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ.
ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ಈ ಸಮೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಸಮೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ
ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.	ಇದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ	ಕೇವಲ ಸೀಮಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಪಾಲು ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು, ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯದ ಕಾಡನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಸಹದರಿಸುವುದು ಆಲಾನಯನ ಹಾಕಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು

ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇಂದು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಿಸಿರುವುದು ಅದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.